

Міністерство освіти і науки України Хмельницький національний університет

Академія економічних наук України, Спілка економістів України, Хмельницька торгово-промислова палата, Вища школа бізнесу та менеджменту в м. Чеханув (Польща), Європейський Науковий фонд Інституту Інновацій, м. Вроцлавек (Польща), Люблінська вища школа в Риках (Польща), Університет Миколаса Ромериса, м. Вільнюс (Литва), Тбіліський державний університет імені І. Джавахішвілі, м. Тбілісі (Грузія), Сухумський державний університет, м. Тбілісі (Грузія), Запорізький національний університет, Вінницький національний технічний університет, Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, Донецький національний університет (м. Вінниця), Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Національний університет «Львівська політехніка», ДУ Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана, Львівський торговельно-економічний університет, Одеський національний морський університет, НТУ «Харківський політехнічний інститут», Херсонський національний технічний університет, Центральнукраїнський національний технічний університет

ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ФОРУМУ

VIII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

*“ІНСТРУМЕНТИ РЕГУЛЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ЕКОНОМІКИ ТА СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ, ТОРГОВЕЛЬНОЇ ТА БІРЖОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ЗА УМОВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ”*

**XXII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«СТРАТЕГІЗАЦІЯ ПЛАНУВАННЯ ТА БІЗНЕС-МОДЕЛІ
ПІДПРИЄМНИЦТВА ЗА УМОВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

10 -11 листопада 2023 року

Ministry of Education and Science of Ukraine

Khmelnytskyi National University

Academy of Economic Sciences of Ukraine, Union of Economists of Ukraine, Khmelnytskyi Chamber of Commerce and Industry, Higher School of Business and Management in Czeganów (Poland), The European Science Foundation of the Institute of Innovations, Wrocławek (Poland), Lublin Higher School in Ryki (Poland), Mykolas Romeris University, Vilnius (Lithuania), I. Javakhishvili Tbilisi State University, Tbilisi (Georgia), Sukhumi State University, Tbilisi (Georgia), Zaporizhzhia National University, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia Trade and Economic Institute, Donetsk National University (Vinnytsia), Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas, Lviv Polytechnic National University, Institute of Market Problems and Economic and Environmental Research of the National Academy of Sciences of Ukraine, "Kyiv National University of Economics named after V. Hetman", Lviv University of Trade and Economics, Odesa National Maritime University, Kharkiv Polytechnic Institute, Kherson National Technical University, Central Ukrainian National Technical University

ENTREPRENEURSHIP AND STRATEGIC DIRECTIONS OF BUSINESS PROCESS DEVELOPMENT UNDER GLOBAL CHALLENGES

MATERIALS

III INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL ECONOMIC FORUM

VIII INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCES

*«INSTRUMENTS OF REGULATION OF THE NATIONAL ECONOMY AND
STRATEGIC PRIORITIES OF BUSINESS, TRADE AND STOCK EXCHANGE
ACTIVITIES UNDER THE CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION»*

XXII INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCES

*«STRATEGY OF PLANNING AND BUSINESS MODELS OF
ENTREPRENEURSHIP UNDER THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION»*

November 10-11, 2023

Підприємництво та стратегічні напрями розвитку бізнес-процесів в умовах глобальних викликів: збірник матеріалів III Міжнародного науково-практичного форуму / за ред. Любохинець Л.С., Гончар О.І., Танасієнко Н.П. Хмельницький: Хмельницький національний університет, 2023. 323с.

У збірнику надруковані матеріали III Міжнародного науково-практичного економічного форуму «Підприємництво та стратегічні напрями розвитку бізнес-процесів в умовах глобальних викликів», проведеного 10-11 листопада 2023 року у Хмельницькому національному університеті.

Збережена авторська редакція. Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність посилань несуть автори статей.

Рекомендовано до друку Вченою радою Хмельницького національного університету (протокол №7 від 28.12.2023).

Розглянуті проблеми розвитку національної економіки в умовах євроінтеграції, проблеми планування промислового виробництва, проблеми фінансових механізмів в стабілізації кризових явищ в національній економіці, особливості інтелектуального капіталу економіки України та його значення в становленні інноваційно-інвестиційних систем, проблемні аспекти та сучасні тенденції розвитку підприємництва та торгівлі, бізнес-моделі підприємництва в умовах цифровізації, євроінтеграційний вектор стратегізації управління підприємницьким потенціалом, проблеми управління логістичною діяльністю організаційних структур, особливості регіональної підтримки вітчизняного виробника та зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання.

Для керівників виробництв та установ, викладачів, фахівців з економіки, студентів ВНЗ.

ЗМІСТ

Секція 1

Теоретичні аспекти розвитку національної економіки в умовах євроінтеграції. Загальні проблеми планування промислового виробництва

Gonchar Olga, Dikhaminjia Irma, Natalia Belyakova

Innovation potential of Ukraine and Georgia in the conditions of global challenges.....4

Бушовська Л.Б., Ємець І., Олексюк Ю.О.

Аналіз динаміки заробітної плати в Україні за період 2019-2023 років та проблеми її регулювання в сучасних умовах.....9

Бушовська Л.Б., Джуглій О., Коваль В., Співак О.

Туризм як форма розвитку міжнародних відносин: тенденції розвитку.....14

Григорук П.М., Григораш О.М.

Виклики та перспективи економічного розвитку України в період повоєнного відновлення.....20

Запухляк І.Б., Котерлін І.Б., Бойко М.О.

Суть та необхідність нормативно-правового регулювання маркетингової діяльності.....23

Кононенко Р.О., Яцун А.Г.

Конкурентоспроможність аграрного сектору в умовах глобальних викликів.....30

Кривдик М.О., Гавловська Н.І., Параскевич В.С.

Особливості формування механізму реалізації стратегії забезпечення економічної безпеки в умовах кризи.....34

Любохинець Л.С., Клепайло Р.В., Дьячок І.Д. Конкурентоспроможність підприємства в умовах невизначеност	37
Матвійчук Л.О. Тенденції розвитку аграрного страхування в Україні в умовах воєнного стану.....	42
Матюх С.А., Рудніченко Є.М. Трансформація цілей реалізації стратегії забезпечення економічної безпеки.....	46
Мейш А.В., Локатир В.В. Боргові виклики для України.....	50
Мороз С.В., Мороз О.І. Основні аспекти функціонування ефективного бізнесу в Україні в умовах війни.....	57
Пилипак О.В. Сучасні форми трансферу технологій в Україні.....	61
Руда Т.В., Барабаш О.В. Перспективи створення та функціонування «сухих портів» в Україні.....	65
Скорик Г.І. Теоретичні засади і прояви недобросовісної конкуренції на товарних ринках України.....	68
Танасієнко Н.П., Врублевський І.М., Урізченко В.В. Ефективна інвестиційна політика держави як фактор повоєнного відновлення економіки України.....	73
Тюріна Н.М., Назарчук Т.В., Петяк А.В. Оцінювання результатів управління економікою України та пріоритети її повоєнного розвитку.....	76

Федоренко Ю.Р., Білик В. В. Теоретичні підходи в дослідженні процесів комунікацій.....	81
Фіалковська А.А. Інструменти державного регулювання бізнесу під час воєнного стану.....	84
Форкун І.В., Гришак Д.В. Оцінка управління фінансовим забезпеченням закладів освіти України.....	88
Форкун І.В., Плацідим І.С. Інституційно-правові засади та політика управління фінансовим забезпеченням закладів освіти.....	93
Шиндер В.О. Сутнісний зміст теорій мотивації праці.....	96

Секція 2

Інтелектуальний капітал економіки України та його значення в становленні інноваційно-інвестиційних систем

Гнідаш В.О. Напрямки розвитку системи освіти України.....	100
Демешко Т.В., Ткаченко В.В. Сутність процесів наукової міграції академічного персоналу.....	103
Дражниця С.А., Юрчак О.О., Босак В.О. Стимулювання торгового персоналу, як інструмент покращення обслуговування в магазині.....	105
Кравець С.А. Сутність процесів творчого саморозвитку здобувачів освіти.....	109

Кучеренко Л.О. Чинники та елементи управління кадровим потенціалом.....	112
Лісова І.О., Білик В.В. Особливості управління кадрами у системі охорони здоров'я.....	115
Попенко Н.В. Сутнісний зміст управління персоналом.....	117
Свістунов О.С., Радчик Т.М. Удосконалення системи управління персоналом підприємства за сучасних умов воєнного стану в Україні.....	121
Семикіна М.В., Куликов Г.О. Цифровізація економіки та зайнятості з позицій соціальної відповідальності.....	126
Тимошенко Ю.В., Волошин А.І. Змістовна характеристика категорії «якість освіти».....	130

Секція 3

Підприємництво та торгівля: проблемні аспекти та сучасні тенденції розвитку. Бізнес-моделі підприємництва в умовах цифровізації

Gonchar A. Theoretical principles of digitization of business activities from the position of digital ecosystems.....	136
Janowski A. M. Determinants of the effectiveness of life insurance companies in the conditions of modern challenges.....	140
Андрушкевич З.М., Кізенко С.Г. Сучасні тенденції розвитку маркетингових комунікацій в умовах	

діджиталізації.....	144
Бакай В.Й. Проблемні аспекти розвитку підприємництва під час війни.....	147
Бушовська Л.Б., К. Олійник, В. Ніколуся Сучасний стан та розвиток фермерських господарств в Україні.....	152
Гарват О.А. Оцінка показників діяльності суб'єктів господарювання України.....	158
Головач Т.В. Управління діловою активністю підприємств України в сучасних умовах господарювання.....	161
Карвацка Н.С., Заблоцький О.В. Методологія проєктного менеджменту як інструмент ціннісно- орієнтованого управління сталим розвитком підприємства.....	166
Кримчак Л.А., Кримчак О.А., Антончик О.А. Вибір інструментарію забезпечення економічної безпеки підприємства.....	169
Любохинець Л.С., Кочепуд М.Ю. Оптимізація товарного забезпечення обороту підприємства торгівлі.....	174
Мейш А.В. Компласнс в системі внутрішнього контролю та звітності бізнесу як елемент антикорупційного аудиту.....	179
Мельнік М.А. Адаптаційні можливості підприємства в умовах невизначеності.....	184

Поплавська О.В., Драйна В.Д.
Цифрова трансформація та інноваційно-інвестиційна безпека підприємницьких структур..... 189

Свістунов О.С., Мороз С.В., Гасвський Є.І.
Особливості торговельного бізнесу в умовах глобальних викликів.....193

Руда Т.В., Вальчук В.С.
Сутність та характеристика сучасних інструментів електронної комерції..... 197

Сачинська Л.В., Тихонюк В.В.
Основні методичні підходи до аналізу фінансового потенціалу підприємства.....201

Співак В.В., Яремчук О.В.
Особливості забезпечення економічної безпеки підприємства в умовах російської агресії.....205

Шалева О.І.
Якість обслуговування клієнтів як необхідна умова конкурентоспроможності компанії.....208

Секція 4

Стратегізація управління підприємницьким потенціалом: євроінтеграційний вектор

Войніков М.О.
Корпоративна культура як напрямок ефективного управління.....214

Гладкий Г.А.
Управлінські рішення та критерії їх ефективності.....217

Лосіцька Я.І., Білик В.В.
Наукові підходи у дослідженнях організаційної поведінки.....221

Любохинець Л.С., Шацький А.П., Ошовський А.С. Інструменти гнучкого управління та їх використання в бізнес-середовищі.....	224
Мейш А.В., Матвійшин Д.М. Суспільна відповідальність сучасного бізнесу: значення та аспекти прояву.....	229
Охріменко С.О., Ткаченко В.В. Концептуальні основи стратегічного розвитку організації.....	234
Плющ А.В., Білик В.В. Бенчмаркінг як спосіб підвищення конкурентоспроможності.....	237
Руда Т.В., Юр'єв Б.В. Сутність та значення антикризового управління за сучасних умов господарювання.....	238
Сірий Я.В., Білик В.В. Сутнісна характеристика стратегічного управління.....	243
Танасієнко Н.П., Русін В.В. Роль креативних індустрій в економіці України.....	246

Секція 5

Проблеми управління логістичною діяльністю організаційних структур

Касій Л.В. Можливості проектування і розвитку регіональних логістичних центрів на Львівщині (сектор агробізнесу).....	251
Мороз С.В., Заболотна С.О. Електронні засоби та звітність в логістиці.....	256

Ядуха С.Й., Левченко С.А.
Аналіз впливу кризових ситуацій на логістичний бізнес: виклики та втрати.....261

Ядуха С.Й., Мейш О.В.
Страхування вантажу як запорука безпечного логістичного супроводу.....266

Секція 6

Регіональна підтримка вітчизняного виробника. Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів господарювання

Дражниця С.А., Лихогод О.Г., Ярмолюк Я.А.
Прогресивні методи та інструменти удосконалення організації торговельної діяльності.....272

Проскурович О.В.
Кластеризація розвитку швейного виробництва на Поділлі.....275

Руда Т.В., Рудий А.М.
Роль інституту банкрутства за сучасних умов здійснення підприємництва.....279

Сментина Н.В.
Державне регулювання експорту в умовах воєнного стану: виклики та преференції для бізнесу.....281

Ядуха С.Й., Wildauer К.
Способи міжнародного транспортування вантажу “Top Logistik”.....286

Sukhonos К.
Applied principles of implementation of innovation policy of business structures.....292

Секція 7

Демократичні основи розвитку громадянського суспільства

Доценко І.О.

Добровільна участь у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування: зміни в законодавстві.....296

Заславська О.О.

«Революції в головах» або що таке громадянська освіта?.....300

Посвістак О.А.

Популізм як інструмент політичних партій у ХХ-ХХІ ст.: проблема впливу на демократію.....305

Іванов М.В.

Сучасні трансформації суспільства як чинник розвитку підприємництва.....310

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ

В сучасних умовах стратегічне мислення визнається як єдиний ефективний підхід до управління організацією в ринкових умовах. Стратегія, як система продуманих цілеспрямованих дій орієнтованих на вибір конкретних напрямів діяльності, побудову системи концептуальних пріоритетів прийняття управлінських рішень щодо набуття ним стійких конкурентних позицій реалізується в її організаційно-управлінській концепції.

Будь-яка стратегія є складним та комплексним елементом системи менеджменту організацій, який повністю скопіювати практично неможливо. Адже вивчити, осягнути та чітко скопіювати всю стратегію, як комплекс взаємоузгоджених дій, які часто є прихованими, дуже складно і не ефективно. Більше того, кожна організація має певні унікальні особливості, які необхідно враховувати при формуванні стратегії [1].

Одним з піонерів стратегічного управління був А. Чандлер, який розумів під стратегією процес «визначення основних довгострокових цілей і завдань підприємства, затвердження курсу дій та розподіл ресурсів, необхідних для досягнення обраних цілей» [2]. Це визначення, як правило, називають «класичним», але воно не втратило своєї актуальності і в даний час.

І. Ансофф визначає стратегію як «набір правил для прийняття рішень, якими організація керується у своїй діяльності». Дане визначення, на нашу думку, є занадто узагальненим. Одним з піонерів стратегічного управління був А. Чандлер, який розумів під стратегією процес «визначення основних довгострокових цілей і

завдань підприємства, затвердження курсу дій та розподіл ресурсів, необхідних для досягнення обраних цілей» [2]. Це визначення, як правило, називають «класичним», але воно не втратило своєї актуальності і в даний час.

Організаційно-управлінський аспект стратегії передбачає формування конкурентоспроможних заходів, методів, способів та дій на стратегічному рівні. Тобто стратегію розглядають з позиції узгодженості заходів та послідовності визначених дій, які виникають через хаос. Як результат, формування стратегії є своєрідним процесом організації та впорядкування діяльності, що вимагає дотримання таких правил як активне запровадження стійких культурних принципів діяльності, формування спільної команди з високим рівнем мотивованості, знаходження спільних інтересів та цілей між різними групами і командами [3]

Отже, стратегію будемо розглядати як концепцію досягнення основних довгострокових цілей організації за допомогою максимальної нейтралізації загроз, та з урахуванням наявних ресурсів.

Стратегія передбачає довгострокову модель діяльності, спрямовану на досягнення конкретних цілей. Вона може стосуватися як діяльності організації в цілому, так й окремих проектів.

Таким чином, стратегія визначає напрямок подальшої діяльності організації, вона має узагальнений характер та містить альтернативні варіанти розвитку організації з урахуванням непередбачених обставин, подій та зовнішніх загроз. Формування стратегії дозволяє організації швидше вийти на запланований шлях розвитку, допомагає сконцентруватися на одному або декількох основних процесів, абстрагуючись від другорядних; в процесі реалізації на стратегію впливають багато факторів, що змінюють або коригують діючу модель діяльності організації, тому початковий

варіант стратегії може видозмінюватися та сильно відрізнятись, порівняно із кінцевим, причому на певному етапі будь-який елемент стратегії може перетворитися у визначальний орієнтир подальшого розвитку. Реалізація стратегії здійснюється за допомогою стратегічного управління, яке бере за основу організації потенціал індивіда та гнучко реагує на непередбачені ситуації, своєчасно здійснюючи зміни в організації.

Таким чином, вище перелічений аналіз шкіл та підходів до формування стратегій демонструє різноманіття поглядів до побудови методології формування стратегії розвитку організації.

Стратегія розглядається як своєрідна філософія діяльності, як важливий елемент, що відіграє важливу роль та виступає як: стан, спосіб розвитку, знаходження балансу між зовнішнім та внутрішнім середовищем організації. Дає змогу ідентифікувати переваги, слабкі сторони, можливості та загрози, а також способи їх використання для тривалого розвитку і виживання організації, передбачати майбутнє та формувати чіткі способи його досягнення. Дозволяє досягти найкращих результатів, мотивуючи відповідним чином та об'єднуючи у команду усіх працівників

Незважаючи на інтенсивний розвиток економіки, основні елементи при формулювання стратегії залишаються незмінними, важливими елементами функціонування організації.

Література

1. Євтухова С.М. Стратегічний план як перспективний напрямок розвитку українського підприємства. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://e-catalog.mk.ua>.
2. Chandler A.D. Strategy and Structure: A Chapter in the History of Industrial Enterprises.- Cambridge, Mass, MIT. Press, 1962. P.16
3. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: навчально-

методичний посібник / З.С. Шершньова. – К.:КНЕУ, 2004. – 669с.

4. Мізюк Б. М. Стратегічне управління: підручник / Б. М. Мізюк. – [2-ге вид., переробл. і допов.]. – Львів : Магнолія, 2006, 2007. – 392 с.

А.В. ПЛЮЩ, В.В. БІЛИК

Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького
м. Черкаси, Україна

БЕНЧМАРКІНГ ЯК СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

В умовах конкурентної боротьби та підвищення вимог до якості продукції зростає необхідність у пошуку нових ефективних методів розвитку організацій та методів управління змінами, які дозволять підвищити конкурентні переваги на ринку і забезпечити виконання своєї місії. Саме принципи та методологія бенчмаркінгу виступають базою для створення та зміцнення довгострокових взаємовигідних відносин між суб'єктами ринку.

На сучасному етапі формування економіки вітчизняних організацій та підприємств та домінуванню їх постійної боротьби за кращу позицію в умовах ринкової системи, вагоме місце займає таке поняття, як конкурентоспроможність. Питання ефективності та конкурентоспроможності продукції є досить актуальним, оскільки підприємства, які виробляють товари аналоги, зацікавлені, щоб позиціонувати на ринку на досить високій рівні та забезпечувати споживача привабливими особливостями та властивостями свого товару, а також його оптимальною ціною із співвідношенням до якості. Тому підприємствам потрібно здійснювати оцінку конкурентоспроможності продукції.

Одним із методів вивчення товару є метод бенчмаркінгу. Для